

weekend

‘Ik ben blij dat ik hem gevonden heb, maar het doet pijn dat ik hem niet gekend heb’

INTERVIEW STEPH RAEYMAEKERS EN ALAIN DE JONGE Zeventien jaar lang wist donorkind Steph Raeymaekers niet wie haar biologische vader was. Dankzij intens speurwerk en DNA-onderzoek vond ze twee halfbroers, een halfzus en uiteindelijk ook de man van wie ze allen afstammen. Advocaat Alain De Jonge hielp haar de laatste horde te nemen.

Acht jaar geleden gaf Steph Raeymaekers (41) voor het eerst een interview als belangenbehartiger van de generatie donorkinderen die sinds de jaren 50 in dit land zijn geboren. Toen al hoopte ze snel haar biologische vader te vinden. Drie jaar geleden stond ze mee aan de wieg van de Donor Detectives, een initiatief van zes donorkinderen, onder wie vier Nederlandse, die een versnelling hoger wilden schakelen in de zoektocht naar hun onbekende biologische ouder.

Begin deze week kreeg ze in het kantoor van de Brusselse advocaat Alain De Jonge – bekend van de zaak-Delphine – goed nieuws. Een arts liet daar per telefoon weten dat het resultaat van een DNA-test van de zus van haar vermoedelijke donorvader, gecombineerd met andere DNA-tests, aantoonde dat hij met 99,99 procent zekerheid haar biologische vader is. ‘Ik had me vorgenommen om niet te huilen, maar ik heb

het toch gedaan’, vertelt ze kort na dat emotionele moment.

Is het de positieve afloop in de zaak-Delphine die tot jullie samenwerking heeft geleid?
Alain De Jonge: ‘Nee, toch niet. Steph en ik kennen elkaar al langer. Mijn tussenkomst hier is ook niet echt vergelijkbaar. We vroegen aan deze mevrouw (*de zus van de biologische vader, red.*) iets wat je normaal vraagt in het kader van een procedure van erkenning van vaderschap. Maar hier vroegen we dus alleen een DNA-test. Ik wist dat Steph de vraag al meerdere keren gesteld had, maar dat de dame noch haar dochters erop in wensten te gaan. Die mensen waren nogal geschrokken. Het leek me beter dat Steph even een stap terugzette.’

‘Ik heb toen een zakelijke brief geschreven, waarin ik uitlegde dat er een Nederlands precedent was: de rechtbank heeft daar bij een gelijkaardige vraag geoordeeld

dat een strijke aan de binnenkant van je wang, voor zo’n test, geen afbreuk doet aan je fysieke integriteit en niet opweegt tegen het recht op kennis over afstamming. Op basis van die rechtspraak hadden we een zaak kunnen aanspannen, maar dat is niet nodig geweest. De mevrouw in kwestie stemde uiteindelijk vrijwillig in.’

Steph Raeymaekers: ‘Enkele uren voor de DNA-afname heeft zij mij gebeld. Ze had het er moeilijk mee. Ik heb haar over mijn jarenlange zoektocht verteld en ik heb haar bedankt. Ik heb haar ook gezegd dat ik haar liever nooit had moeten contacteren. Zij hoeft geen rekenschap af te leggen, dat had alleen mijn biologische vader gemoeven, maar hij is drie jaar geleden overleden. Dat is bijzonder pijnlijk voor mij. Als er in dit land niet zoveel barricades waren opgeworpen ten aanzien van donorkinderen met afstammingsvragen, had ik hem nog bij leven kunnen ontmoeten.’

Hoe begin je aan zo’n zoektocht?

De Jonge: ‘Kwam de uiteindelijke stroomversnelling in je zoektocht niet door die 14-jarige uit de VS die uit nieuwsgierigheid een DNA-test had gedaan? Veel mensen doen dat als hobby. Ze willen weten of ze misschien van adellijke komaf zijn of verwant aan Napoleon.’

Raeymaekers: ‘Net als ik had die jongen zijn DNA-resultaat in de DNA-databank van MyHeritage geregistreerd. We werden er aan elkaar gematched, omdat we voor een stuk hetzelfde DNA delen. De overeenkomst was hoog. Vier jaar eerder had ik in diezelfde bank een lagere match met een Canadees. Zijn kwartierstaat (*een omgekeerde stamboom, red.*) had ik ondertussen al volledig uitgewerkt tot het begin van de 19de eeuw. Uren heb ik daaraan gespendeerd – belachelijk gewoon. Maar het loonde. Niet alleen bleken de roots van de Canadees in België te liggen, ik kwam er ook

Steph Raeymaekers en haar advocaat Alain De Jonge.

Steph Raeymaekers toont een foto van haar biologische vader.

'Ik heb niets illegaals gedaan. Ik heb, zoals de tv-detective MacGyver, elk snippertje informatie bijgehouden en de puzzel gelegd'

Steph Raeymaekers
Donor Detectives

de namen van de grootouders van de 14-jarige tegen. Dat raakvlak of snijpunt tussen hun stambomen wees het rechtstreekse pad naar mijn biologische vader.'

Dat lijkt me een huzarenstuk, en dan zit je nog maar halverwege.

Raeymaekers: 'Je komt een heel eind met overlijdensbrieven, waarop doorgaans veel namen staan, en de vermelding of er kinderen of kleinkinderen zijn. Toen ik vermoedde dat ik de namen van mijn biologische grootouders had gevonden, merkte ik dat die ook voorkwamen in een boek van VRT-journalist Peter Verlinden, over ex-kolonisten in Congo. Hij bevestigde mij dat het echtpaar twee kinderen had, onder wie Marc, mijn biologische vader. Ondertussen heb ik via My Heritage ook twee halfbroers en een halfzus gevonden. De halfbroers zijn Franstalig. We zijn allemaal donorkinderen. Misschien zijn er zelfs nog meer.'

En toen heb je Marc gebeld?

Raeymaekers: 'Ik stuurde hem via Facebook een berichtje: "Hallo, ik ben Steph, ben jij mijn biologische vader?" Ik wist dat

hij in 1958 geboren was en ging ervan uit dat hij nog zou leven. Er kwam geen antwoord. Via Google kon ik vrij snel zijn adres vinden. Hij dook op in een krantenartikel als woordvoerder van een buurtcomité dat het laatste stukje groen in de wijk wilde beschermen. Ik plande samen met mijn man een weekendbezoek aan Elsene, waar hij woonde. Ik wilde van deur tot deur gaan. Dat was nog voor de eerste lockdown. Ik had intussen enkele mensen gecontacteerd die op Facebookberichtjes van hem hadden gereageerd. Met een van hen kon ik bellen. Hij zei: "Het spijt me dat ik je dit moet zeggen, maar Marc is overleden." Het weekendje Elsene werd prompt geannuleerd, want er moest geïncasseerd worden.'

Straf dat die informatie voor het rapen lag.

De Jonge: 'Het is toch een beetje ingewikkelder dan de biologeïes over wie bruine en wie blauwe ogen heeft. Ik zou niet weten hoe ik eraan moet beginnen.'

Raeymaekers: 'Ik heb niets illegaals gedaan. Ik heb, zoals de tv-detective MacGyver, elk snippertje informatie bijgehouden en de puzzel gelegd. Er was geen deus ex machina die mij te hulp snelde. Het is de aanpak die we als Donor Detectives promoten, omdat dat vandaag de enige manier is om te vinden of gevonden te worden. In 2017 gingen we van start. De vijf anderen hebben hun biologische ouder al eerder gevonden. Ik ben de laatste.'

Bij de start sprak een criticus over de 'spermaguerrilla'. Deze nieuwe zoekmethoden zetten de anonimiteit van donoren op losse

► Lees verder op blz. 14

21 ideeën voor 2021

Stop de polarisering met een nationaal coronadebat op tv

© Philip Lindeman

Ellen Schoenaerts
Muzikante

'Sinds het begin van de pandemie hoor je alleen maar het standpunt van de virologen en de strenge maatregelen waar zij voor staan om het virus te stoppen. Het enige wat telt is: *crush the curve*. Ik ben erg bezorgd over de impact van al die beperkingen op onze rechtsstaat. Net als over de eenzaamheid, depressies, faillissementen en zelfmoordpogingen die ik rondom mij zie. Voor zulke legitieme bezorgdheden is nu totaal geen plaats.'

'Er is nood aan een nationaal tv-debat over corona, een hele dag lang, en met exact evenveel stem en tegenstem, zodat ook de groeiende minderheid wordt gehoord van burgers die kwaad en bang zijn.'

'Als je de dingen in vraag durft te stellen, volgt meteen de beschuldiging dat je niet solidair bent of de regels niet volgt. Terwijl we toch in een democratie leven waarin een vraag stellen een recht is en geen criminele daad? Nu legt één partner zijn wil op aan de andere, waardoor de samenleving steeds verder polariseert. Dat noem ik niet verbindend communiceren.'

'Vergelijk het met een ruziënd koppel in een crisis, waarin beide partners het totaal oneens zijn over de richting die ze uit moeten. Eerst verloopt dat waanzinnig explosief, maar na die emotioneel uitputtende fase kalmeer je en probeer je te luisteren naar elkaars argumenten. Pas daarna kom je tot het punt waarop je afspraken kunt maken en het wantrouwen weer kunt ombuigen naar vertrouwen.'

'Op het niveau van de samenleving is er ook zo'n gesprek nodig. Ik zou er zelf graag voor uitgenodigd worden. Als ik dan aan tafel zit met Marc Van Ranst, zou ik in het begin razend zijn, omdat ik mij niet gehoord voel. Maar die emotie mag er zijn. Daarna volgen de meer rationele argumenten, waarbij de dominante partij ook moet luisteren naar de bezwaren van de andere partner. Pas dan is er een middenweg mogelijk, die wordt gedragen door iedereen.' (ft)

'Ik zou eerst razend zijn op Marc Van Ranst, omdat ik mij niet gehoord voel. Maar die emotie mag er zijn. Daarna volgen rationelere argumenten'

21 ideeën voor 2021

Vrees de
eenzaamheid niet,
maar zoek ze op

© Philip Lindeman

Sulaiman Addonia
Schrijver

'Corona is pijnlijk geweest en heeft een grote impact gehad op de economie, het sociale weefsel, ons welzijn ... Maar in al ons isolement herinnerde het virus ons ook aan wat er écht toe doet: dat we in contact staan met ons diepere zelf. Die connectie was in de drukte van de jaren voordien wat verloren geraakt. Die inwaartse beweging, het tijd en ruimte geven aan je innerlijke gevoelens en gedachten, dat is voor mij de weg die we moeten bewandelen. Ik raad het iedereen aan: zoek bewust even de eenzaamheid op, zoals ook kunstenaars dat doen. Creëer een ruimte voor jezelf, waarin je je opnieuw verbindt met je eigen wortels.'

'Zelf doe ik dat vaak door 's nachts op te staan en tijd te nemen voor mezelf. Soms luister ik naar muziek, soms lees ik poëzie, soms sluit ik gewoon mijn ogen en laat ik mijn gedachten de vrije loop. Ik heb al mijn hele leven last van slapeloosheid, daarom is de nacht voor mij een goed moment. (lacht) Maar je kunt het ook overdag doen, bijvoorbeeld door te wandelen. Hoe je die tijd invult, is niet belangrijk. Wanneer je "in the zone" bent, zal je innerlijke zelf je wel leiden. Geef je gewoon over aan het moment en zie wat er gebeurt. Voor mij heeft het niets te maken met meditatie of spiritualiteit. Ik zie het gewoon als een noodzakelijk hulpmiddel om je weer bewust te worden van je eigen menselijkheid.'

'Die tijd claimen voor jezelf en je afsluiten voor andere mensen lijkt misschien egoïstisch, maar ik vind het net een van de krachtigste dingen die je kunt doen. Je krijgt meer innerlijke vrede wanneer je jezelf leert kennen zoals je bent, met al je littekens, kwetsbaarheid en kracht. Als dat lukt, leef je ook meer in harmonie met de anderen om je heen. Ik geloof echt dat wanneer je gerechtigheid zoekt in jezelf, je ook gerechtigheid zal zoeken voor anderen.' (ft)

'De tijd claimen en je afsluiten voor anderen lijkt misschien egoïstisch, maar ik vind het net een van de krachtigste dingen die je kunt doen'

◀ Vervolg van blz. 13

schroeven.

De Jonge: 'Dat is nu net de hele problematiek die Steph ter discussie stelt. Kun je afspreken dat de persoon, die nog niet geboren is, niet zal mogen weten waar hij of zij vandaan komt? Er wordt expliciet gezegd: niemand zal dat ooit te weten komen. Er is nochtans geen reden voor geheimhouding: het is niet zoals een slippertje of overspel, waarbij gevoelens van schuld en schaamte spelen. Het belang van het kind wordt hier volledig over het hoofd gezien.'

Raeymaekers: 'Alle afspraken tussen mijn ouders, de arts en Marc waren in ons nadeel. Ik ben van mening dat alle volwassenden die betrokken zijn bij de conceptie van een kind een bepaalde verantwoordelijkheid dragen en rekenschap moeten kunnen afleggen.'

'Kun je afspreken dat een persoon, die nog niet geboren is, niet zal mogen weten waar hij of zij vandaan komt?'

Alain De Jonge
Advocaat

Marc was nog jong toen hij doneerde.

Raeymaekers: 'Hij was pas twintig. De fertilitiearts die ons verwekte, had niets liever dan zaad van jonge, naïeve gasten. Hij verkocht dat wel als het zaad van getrouwde mannen met gezonde kinderen.'

Marc heeft misschien niet gedacht dat er later iemand voor zijn deur zou kunnen staan die vroeg: 'Ben jij mijn biologische vader?'

Raeymaekers: 'Het antwoord op die vraag had ik graag uit zijn eigen mond gehoord. Een vriendin van Marc, die hem in zijn laatste levensweken heeft verzorgd, zegt dat hij het fantastisch zou hebben gevonden als ik alsnog zijn leven was binnengewandeld. Familieleden van Marc hebben me overigens verteld dat ze wisten dat hij donor is geweest. Hij heeft dat op een familiefeest verkondigd.'

De Jonge: 'De anonimiteit werkt in twee richtingen. Het hele systeem was en is vandaag nog zo georganiseerd dat het uitgesloten is dat donor en donorkind iets over elkaar te weten komen. Het is best mogelijk dat er ook donoren zijn die daar niet blij mee zijn.'

Steph, je spreekt steevast over je biologische vader en niet over je donor.

Raeymaekers: 'Hij was misschien de donor voor mijn ouders, maar voor mij is Marc mijn biologische vader en ik zijn biologi-

sche dochter. Naast het recht op afkomst heb ik ook het recht om hem te benoemen naar de waarde die hij voor mij heeft. Hem onderschikken of louter omschrijven als zaadleverancier, doet hem maar ook mij en mijn kinderen tekort. Alle begrip voor donorkinderen die liever een andere term hanteren, maar voor mij dekt "biologische vader" de lading.'

Wat had jij van Marc verwacht als hij nog had geleefd?

Raeymaekers: 'Beschikbaarheid, transparantie en de mogelijkheid om elkaar te leren kennen. Vragen kunnen stellen aan de persoon van wie je weet dat hij antwoorden heeft, bijvoorbeeld over medische zaken.'

Wat ben je over hem te weten gekomen?

Raeymaekers: 'Hij was een artiest, een beeldhouwer, die alleen woonde. Hij was innemend, creatief en lief, maar kon ook keihard zijn. Ik denk dat hij niet makkelijk mensen toeliet. Hij voelde zich vaak verongelijkt. Vrienden vertelden me dat hij van de Afrikaanse cultuur hield en graag dansste. In mei ben ik toch in zijn straat gaan aanbellen en heb ik van buurtbewoners veel informatie en telefoonnummers gekregen. Via een lieve vriendin heb ik een munt gekregen van zijn crematie, de doos waarin hij zijn tekenspullen bewaarde en zijn halsketting, die ik tot een armband heb omgevormd. Ik was zo gelukkig als een kind op Kerstmis.'

Herken je in de beschrijving die je van hem kreeg iets van jezelf?

Raeymaekers: 'Het creatieve en ook het vasthoudende. Hoe hij actie voerde voor het buurtcomité: hij was degene die het dossier van binnen en van buiten kende. Hij was een kuitbijter, net als ik. Ik ben benieuwd of hij deze eigenschap ook in mij herkend en geapprecieerd had.'

Hoe reageren je kinderen op dit nieuws?

Raeymaekers: 'Mijn kinderen ... (ze wordt emotioneel en stopt) Het is absurd om een kind van mij te zijn. Ik behoor tot een drieling. Eerder hebben we via DNA-onderzoek ontdekt dat we niet alle drie dezelfde biologische vader hebben. Dat is al heel bizar. Het betekent dat de fertilitiearts het sperma van twee mannen heeft vermengd. Mijn drielingzus heeft haar biologische vader in Nederland gevonden. Mijn drielingbroer en ik delen hetzelfde DNA - aan hem ben ik het meest verwant.'

'Als mijn kinderen voor school hun stamboom moeten maken, zeggen ze: mama, doe jij dat maar. Ik denk dat Marc vandaag voor hen gewoon een man is, zonder meer. Maar ik ben erg blij dat ik hen eenzelfde zoektocht kan besparen. Want ik ben vaak tegen muren gebotst, toen ik artsen confronteerde of de Orde van Geneesheren. Overal kreeg ik nul op het rekest. Ik ben letterlijk in de publieke vitrine moeten gaan staan, omdat er zo veel obstakels in de weg lagen.'

Ga je daarmee ophouden, nu je gevonden hebt wat je zocht?

Raeymaekers: 'Nee, toch niet. Er worden nog altijd kinderen geboren die hun afstamming niet kennen en er zijn nog altijd volwassen donorkinderen die willen zoeken, maar niet weten waar te beginnen. Of die hun biologische ouder wel gevonden hebben maar die niet durven te contacteren, omdat ze overal horen dat dat not done is. Ik wil mijn best blijven doen om dat hoger op de politieke agenda te krijgen. Dat gaat moeizaam. Ik heb nu al minister Onkelinx en minister De Block gekend op Volksgezondheid. Geen van beiden heeft iets voor donorkinderen gedaan.'

Lezers die Marc hebben gekend en hun herinneringen met Steph wensen te delen, kunnen via haar blog contact opnemen <https://stephzoektfamilie.wordpress.com/contact/>.

Tekst Veerle Beel
Foto's Kristof Vadino

